

FÉL3C05 Mannfræði

Námsáætlun, haustönn 2023

Kennari/kennarar:

Magnús Einarsson

Netfang/netföng:

magnus.einarsson@borgo.is

Lýsing:

Fjallað er um tvískiptingu mannfræðinnar í félagsmannfræði og líkamsmannfræði. Þróunarsaga mannættarinnar er rakin nokkuð ítarlega, og áhersla er lögð á að nemendur kynni sér þróunarhugtakið á gagnrýninn hátt í tengslum við líffræðilega og menningarlega þróun. Menningarhugtakinu er gerð ítarleg skil í tengslum við vettvangsathuganir og vettvangsskrif mannfræðinga. Nemendur kynnast því hvaða aðferðum og sjónarhornum mannfræðingar hafa beitt við gerð vettvangsathugana og þjóðlýsinga (etnógrafíu). Einnig eru rædd þau vandamál sem fylgja því að framkvæma vettvangsathugun og ritun „etnógrafíu“ og hvernig það tengist hugmyndum um framandleika og kunnugleika. Nemendur eru hvattir til að skoða menningarlegan margbreytileika mannlífsins nær og fjær. Þá kynnast nemendur klassískum viðfangsefnum mannfræði á borð við trú, goðsögur og innvígsluathafnir (ritúal), hjúskaparsíði og skyldleikatengsl, og gjafskipti og hagræn tengsl. Auk þess kynnast nemendur því hvernig mannfræðingar skoða ferðapjónustu og ferðalög í nútímanum, og ímyndir og sjálfsmyndir þjóða og þjóðarbrotta (innflytjenda).

Þekking, leikni, hæfni:

- Að nemandi átti sig á fjölbreytileika menningarheima.
- Að nemandi þekki til sögu mannfræðinnar.
- Að nemandi þekki helstu sjónarhorn og kenningar mannfræðinnar.
- Að nemandi kunni skil á etnógrafíu sem aðferð í mannfræði.
- Að nemandi kunni skil á helstu viðfangsefnum mannfræðinnar.
- Að nemandi geti sjálfur beitt etnógrafískri athugun á afmarkað viðfangsefni.
- Að nemandi geti tekið gagnrýna afstöðu til kynþáttahugtaksins og þróunarhugtaksins.

Námsmat:

1. Heimildamyndir (4x5%)
2. Verkefni um valin viðfangsefni (3x6%)
3. Þemaverkefni (2x12%)
4. Verkefnabók (5x6%)
5. Athygli, frumkvæði, virkni (8%)

Námsgögn:

FÉL3C05. Mannfræði. *Verkefnahefti*. Háskólaprent.

<https://www.haskolaprent.is/products/mannfraedi-verkefnahefti-fel-3c05>

FÉL3C05. Mannfræði. *Leshefti*. Háskólaprent. <https://www.haskolaprent.is/products/mannfraedi-leshefti-fel-3c05>

Aðrar mikilvægar upplýsingar:

Áfanginn er fimm feiningar – það felur í sér að nemandi getur áætlað að heimanám verði að meðaltali um tvær klukkustundir á viku. Undir heimanám fellur að lesa reglulega í lesheftinu fyrir hverja kennslustund.

Mikil áhersla er á verkefnavinnu í kennslustundum og á þetta við um vinnu í verkefnaheftinu.

Mikilvægt er að mæta bæði með leshefti og verkefnahefti í kennslustundir.

Símanotkun og tölvunotkun í kennslustundum er almennt ekki leyfileg nema kennari gefi sérstakt leyfi til þess.

Vika	Dags.	Námsþættir	Námsmats- þættir
33	18. ágúst		<i>Nýnemadagur</i>
34	21.-25. ágúst	Kynning á áfanga. Hvað er mannfræði? Helstu þættir í sögu mannfræðinnar.	
35	28. ágúst -1. sept.	Þróunarsaga mannsins.	
36	4.-8. sept.	Þróunarsaga mannsins.	Skil 1
37	11.-15. sept.	Vettvangurinn og helstu kenningar í mannfræði.	
38	18.-22. sept.	Etnógrafía; Vettvangsathugun og vettvangsritun.	
39	25.-29. sept.	Etnógrafía; Vettvangsathugun og vettvangsritun.	Skil 2
40	2.-6. okt.	Hagræn mannfræði. Gjafir og gjafskipti.	<i>Heilsudagur Undirb./úrv. Vörðuvika I</i>
41	9.-13. okt.	Pólitísk mannfræði. Chagga-fólkið.	Skil 3
42	16.-20. okt	Þemaverkefni 1 - Verkefnavinna	
43	23.-25. okt.	Þemaverkefni - Kynning á verkefni	<i>Hausthlé fimmtud. og föstud.</i>
44	30. okt. - 3. nóv.	Trú og tákn: Goðsögur og ritúal.	Skil 4
45	6.-10. nóv.	Kyn, kynímyndir og fjölskyldan. Fur-fólkið.	<i>Undirb./úrv. Vörðuvika II.</i>
46	13.-17. nóv.	Ferðamennska, ferðapjónusta og þjóðarímyndir.	
47	20.-24. nóv.	Ferðamennska, ferðapjónusta og þjóðarímyndir.	Skil 5
48	27. nóv. - 1. des.	Þemaverkefni 2 - Verkefnavinna	
49	4.-8. des	Þemaverkefni 2 - Kynning	
50	11.-13. des	Samantekt og einkunnaskil.	<i>Síðasti kennsludagur</i>

Tímaáætlun er sett fram með fyrirvara um nauðsynlegar breytingar.

Með von um góðan árangur,

Magnús